

- ANALYSE

Vareeksporten til Rusland blev halveret i årene efter annekteringen af Krim i 2014

Ruslands invasion af Krimhalvøen og øvrige dele af Ukraine i foråret 2014 bidrog efterfølgende til restriktioner overfor Rusland. Det havde konsekvenser for erhvervslivet i form af reducerede eksportindtægter. Især fødevareeksporten blev hårdt ramt, men også indtægter fra eksporten af medicin, maskiner og søtransporten faldt efterfølgende.

Danmark er en lille, åben økonomi, der er meget afhængig af eksport og import, og hvor åbne og frie markeder er en forudsætning for vores høje velstandsniveau. Derfor er konflikter, der fører til restriktioner i den frie handel også en stor udfordring for dansk økonomi og danske virksomheders indtjeningsmuligheder.

Vi står over for endnu en mulig krise i Ukraine, men krisens omfang og konsekvenser er meget usikre. Dette analysenotat belyser effekterne på vores samhandel med Rusland efter Krim krisen i foråret 2014 og de efterfølgende restriktioner.

De overordnede konklusioner er:

- Fra 2013 til 2015 faldt indtægterne til den danske betalingsbalance fra vores indtægter fra eksporten mv. til Rusland med 8 mia.kr. Importudgifterne i vores samhandel med Rusland blev ikke i samme omfang påvirket. Faktisk steg de med ca. ½ mia.kr. i samme periode.
- Ser vi alene på vareeksporten til Rusland blev den halveret fra 2013 til 2015 fra knap 12 mia.kr. til knap 6 mia.kr., og har ikke siden været højere end 7,3 mia.kr.
- Eksporten af fødevarer, medicin, maskiner mv. og søtransport faldt alle fra 2013 til 2015. Mest markant faldt eksporten af fødevarer fra 4,2 mia.kr. i 2013 til 0,9 mia.kr. i 2015, et fald på 78 pct.
- Den samlede vækst i eksporten af fødevarer fra Danmark gik i stå i perioden fra 2013-2015. Efterfølgende er fødevareeksporten dog steget igen til især Polen og Kina.

Disse konklusioner uddybes i det efterfølgende. Først ses på de samlede indtægter og udgifter til og fra den danske betalingsbalance i alt og ift. vores samhandel med Rusland. Herefter bliver der zoomet ind på vareeksporten og de vigtigste dele af vores eksport til Rusland, herunder fødevarer, medicin, maskiner mv og søtransport. Endelig fokuserer notatet på udviklingen i den samlede fødevareeksport fra Danmark med fokus på de ti største eksportmarkeder.

8 mia.kr.

– så meget faldt indtægterne til betalingsbalancen fra vores eksport mv. til Rusland fra 2013-2015

Indtægter til betalingsbalancen fra handlen med Rusland faldt efter 2013

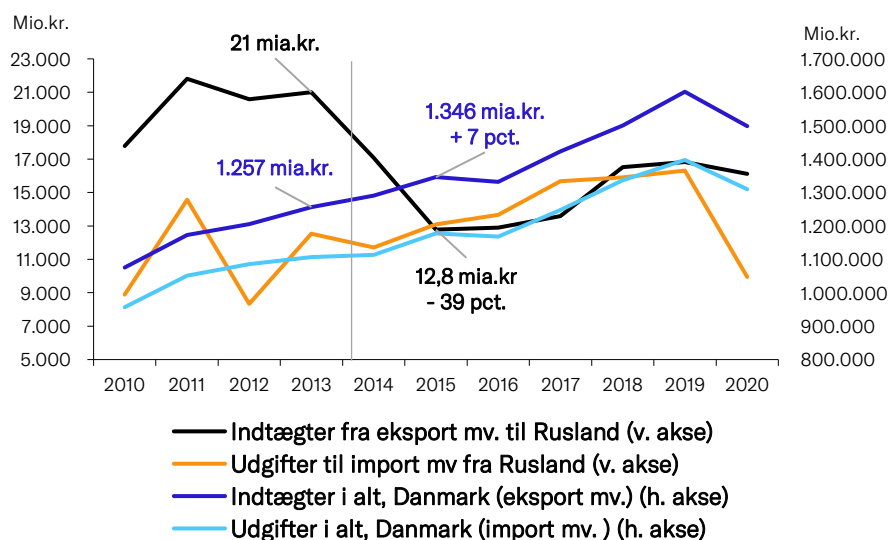
Indtægterne til betalingsbalancen fra vores samhandel med Rusland faldt fra 2013 til 2015 med i alt 8 mia.kr. I 2013 udgjorde det i alt 21 mia.kr. To år senere var det faldet til 13 mia.kr. Se figur 1 herunder.

I samme periode voksede de samlede indtægter til betalingsbalancen for hele Danmark fra 1.257 mia.kr. til 1.346 mia.kr. Det betød, at Rusland gik fra at udgøre 1,7 pct. af de samlede indtægter til vores betalingsbalance til at udgøre ca. 0,9 pct., hvilket har været ca. det samme niveau efterfølgende.

Omvendt faldt vores udgifter til import fra Rusland ikke i perioden efter 2013. Fra 2013 til 2015 steg de omvendt med 4,4 pct. eller godt en ½ mia.kr. Vores import fra Rusland består primært af energi.

Den udvikling betød samtidig, at Danmark før Krim krisen gik fra at have et pænt overskud på betalingsbalancen af vores samhandel med Rusland på 8,5 mia.kr. til et underskud i 2015 på 0,3 mia.kr.

Figur 1: **Samlede indtægter og udgifter til og fra betalingsbalancen i alt og iff. Rusland fra 2010-2020**

Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistik, BB3

Anm: Lodret streg angiver Krim krisen i foråret 2014. Tallene er i løbende priser.

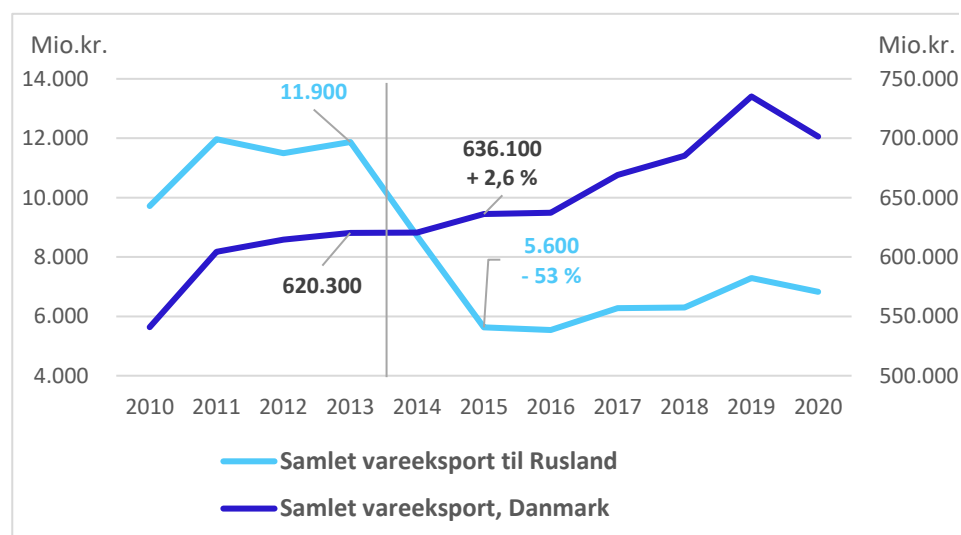
Vareeksporten til Rusland blev halveret fra 2013-2015

Indtægterne fra vareeksporten er den største del af de samlede indtægter til betalingsbalancen i vores samhandel med Rusland. Det var samtidig den del, der oplevede det absolut største fald i indtægterne til på betalingsbalancen fra 2013-2015 i vores samhandel med Rusland. Se figur 2 herunder.

Vareeksporten til Rusland blev således halveret fra 2013-2015 fra knap 12 mia.kr. til knap 6 mia.kr., og har ikke siden været højere end 7,3 mia.kr.

I samme periode steg vores samlede eksportindtægter med 2,6 pct., hvilket dog var mindre vækstrater end både før 2013 og efter 2015.

Figur 2: Samlet vareeksport fra Danmark i alt og til Rusland fra 2010-2020

Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistik, UHV7

Anm: Lodret streg angiver Krim krisen i foråret 2014. Tallene er i løbende priser.

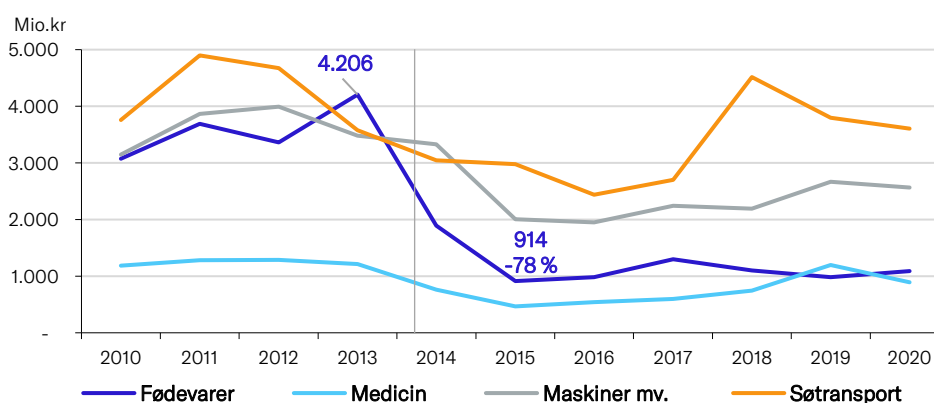
Eksporten af fødevarer hårdest ramt

Her zoomer vi yderligere ind på eksporten på udvalgte underkategorier. De dele af dansk erhvervsliv, der blev hårdest ramt af restriktionerne mv. med Rusland i perioden efter foråret 2014 var fødevarer, medicin, maskiner mv og søtransport. Disse fire eksportkategorier dækkede over i alt 70 pct. af den samlede eksport af varer og tjenester til Rusland i 2013.

Tilsammen faldt eksporten af disse eksportkategorier med 6 mia.kr. fra 2013-2015.

Eksporten af fødevarer oplevede det klart største fald. I 2013 eksporterede Danmark for 4,2 mia.kr. fødevarer til Rusland. I 2015 var det faldet til under 1 mia.kr, hvilket stort set har været niveauet lige siden. Se figur 3 herunder.

Figur 3: Eksporten fra Danmark til Rusland for 4 kategorier fra 2010-2020

Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistik, UHV7 og UHTY

Anm: Lodret streg angiver Krim krisen i foråret 2014. Tallene er i løbende priser.

Efter 2015 er eksporten af fødevarer især vokset til Kina og Polen

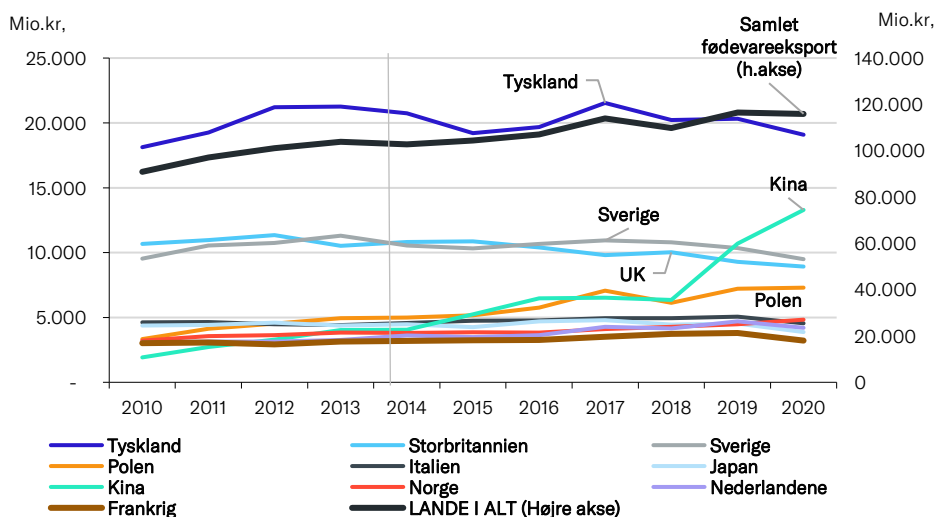
Her ser vi på de største eksportmarkeder for danske fødevarer og udviklingen fra 2010-2020.

Fra 2010 til 2013 voksede den samlede eksport af danske fødevarer med 13 mia.kr. Og fra 2015 til 2020 er den vokset med yderligere ca. 11,5 mia.kr. Til gengæld gik den samlede vækst i eksporten af fødevarer fra Danmark i stå i perioden fra 2013-2015. Se figur 4 herunder.

Stigningerne i eksporten af fødevarer er fra 2015 og frem primært trukket af en større eksport af fødevarer fra Danmark til Kina og Polen. Fx er eksporten af fødevarer til Kina siden 2014 mere end tredoblet fra ca. 4 mia.kr. til over 13 mia.kr. i 2020.

Eksporten af fødevarer til de øvrige top 10 lande har været nogenlunde stabil i perioden.

Figur 4: Eksporten af fødevarer til de 10 største eksportmarkeder af fødevarer fra 2010-2020

Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistik, UHV7 og SITC2R4M

Anm: Lodret streg angiver Krim krisen i foråret 2014. Tallene er i løbende priser.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 24 januar 2022.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående analysen kan ske til Analysechef Kasper Lindgaard på kali@danskerhverv.dk eller 2257 2159.